

Partij van de Arbeid
dhr K. de Kruijf

DATUM	4 juli 2017	TEAM	NEL
NUMMER	81B82D34	REFERENTIE	R. Beenen
UW BRIEF VAN	21 juni 2017	DOORKIESNUMMER	3411
UW NUMMER	81B814FE	E-MAILADRES	ron.beenen@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Lijst van exoten Unie-lijst	ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen betreffende uitbreiding lijst invasieve exoten

Geachte heer de Kruijf,

Toelichting:

Uit bijgevoegd persbericht blijkt dat op 19 juni de Europese Raad van Ministers heeft besloten om de lijst met 37 schadelijke uitheemse planten en dieren, met nog eens 12 soorten uit te breiden. "Doel is om de natuur, het waterbeheer en de gezondheid te beschermen tegen deze woekerende soorten."

De uitbreiding van de exotenlijst brengt de fractie van de PvdA tot de volgende vragen.

1. Kan het college een overzicht geven van de in Utrecht aanwezige invasieve exoten.

Antwoord:

Ja. De aanleiding van de vraag vormt de Europese exoten-verordening en de daaronder vallende soorten: de soorten van de eerste Unielijst (13 juli 2016) en de soorten van de tweede Unielijst die de Europese Raad van ministers heeft voorgesteld. Naar verwachting zal de Europese Commissie deze tweede lijst op vrijdag 23 juni formeel bekrachtigen en vervolgens publiceren in het Europees Publicatieblad. Deze soorten staan in bijlage 1 vermeld met een korte aanduiding over het voorkomen in de provincie Utrecht.

2. Klopt het dat met de invoering van de WNB de provincie verantwoordelijk is voor de bestrijding van de in de lijst genoemde soorten planten en dieren.
 - a. Zo ja, graag een toelichting op het vigerende Utrechtse beleid
 - b. Zo nee, hoe ligt de verdeling van verantwoordelijkheden dan wel

Antwoord:

Het provinciale beleid is vastgelegd in paragraaf 3.5.1 van het door PS op 12 december jl. vastgestelde Beleidskader wet natuurbescherming. Hierin is ook de bevoegdheidsverdeling en de beschreven looproute voor de implementatie van de Europese exoten-verordening aangegeven. Het komt er op neer dat provincies pas verantwoordelijk zijn als de Minister hen de bestrijding van een soort wettelijk opdraagt. Dit is nu nog niet het geval.

De provincies zijn op basis van het Decentralisatieakkoord en het Natuurpact verantwoordelijk geworden voor het beheer van natuur. De Wet Natuurbescherming en het toedelen daarin van een aantal relevante bevoegdheden is daarvan het sluitstuk geweest. In het Natuurpact zijn geen expliciete afspraken gemaakt over de (consequenties) van de verantwoordelijkheden voortvloeiend uit het EU-wetgeving inzake de invasieve exoten. Vervolgens is in augustus 2016 een 1e EU-lijst vastgesteld van soorten waarop de

verordening betrekking heeft en in juni 2017 inmiddels de 2de lijst. De verwachting is dat er nog meer lijsten met soorten volgen. In maart 2016 hebben de gezamenlijke provincies met de staatsecretaris van Economische Zaken (EZ) afgesproken dat zij vanuit hun verantwoordelijkheid voor het natuurbeheer op basis van het Natuurpact in beginsel ook verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het beleid voor de invasieve exoten. Wanneer de kosten voor de eliminatie- en beheersmaatregelen in het kader van de EU-verordening sterk stijgen en niet meer zijn op te vangen zullen rijk en provincies de consequenties daarvan met elkaar bespreken.

Sinds 2016 zijn de provincies betrokken bij het implementatieproces van de EU-wetgeving samen met EZ, de Unie van Waterschappen, Rijkswaterstaat, de NVWA, de Douane, gemeenten en terreinbeheerders. De provincies worden in beginsel verantwoordelijk voor de eliminatie- en beheersmaatregelen, voor zover die noodzakelijk zijn voor behoud en/of herstel van biodiversiteit. Dit laatste is een belangrijke beperking. Immers ook andere partijen zoals bijv. de waterschappen en Rijkswaterstaat hebben (wettelijke)verantwoordelijkheden m.b.t. invasieve exoten: zorgen voor een goede doorstroming van waterwegen, de bestrijding van de beverrat, bescherming van de waterkeringen e.d. Bij soorten die zich niet hebben gevestigd liggen er vooral taken bij de Douane en de NVWA en niet bij de provincies. Voorts heeft de NVWA belangrijke taken waar het gaat om voor het ontwikkelen en onderhouden van een surveillancesysteem alsmede voor onderzoek bijv. naar effectieve bestrijdingsmethoden. De stand van zaken in dit implementatie-traject is dat er een voorstel ligt voor de verantwoordelijkheidsverdeling tussen alle betrokken partijen en daarbij door hen te stellen voorwaarden. Het gaat erom om te komen tot een samenhangende, alle aspecten betreffende, afspraak. Indien de provincies hiermee instemmen, zal het Rijk dat vertalen in een wettelijke regeling op grond van artikel 3.18 Wnb waarin de provincies op basis van de afgesproken verantwoordelijkheidsverdeling de eliminatie- en beheertaken opgedragen krijgen

3. Kan ook aangegeven worden hoe succesvol het (afhankelijk van ja of nee, Utrechtse) beleid is.

Antwoord:

De uitvoering van het beleid zal plaatsvinden als het Rijk de wettelijke regeling hiertoe heeft vastgelegd. Over succes kan nu niet gerapporteerd worden. Zie verder het antwoord op vraag 2

4. Kan ook aangegeven worden hoe de samenwerking met de partners 'in het veld' is georganiseerd.

Antwoord:

Die samenwerking zal vorm krijgen zodra bekend is voor welke soorten de provincies verantwoordelijk worden. Vooruitlopend daarop is bij motie van GroenLinks en D66, Gedeputeerde Staten opgedragen om samen met gemeenten een plan van aanpak op te stellen voor de bestrijding van en voorlichting over invasieve plantensoorten die een bedreiging vormen voor de biodiversiteit. Voor de uitvoering van deze motie worden gemeentes op ambtelijk niveau benaderd en zal de nadruk gelegd worden op het delen van kennis, omdat inmiddels gebleken is dat sommige gemeentes al ver zijn met een planmatige aanpak en andere gemeentes nog onbekend zijn met de wijze waarop invasieve exoten die een bedreiging vormen voor de biodiversiteit het beste aangepakt kunnen worden. De provincie zal hierin een verbindende rol spelen op het onderdeel kennisdelen.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde staten van Utrecht,

Voorzitter,

Secretaris,

Bijlage 1 Soorten waar Europese exoten-verordening betrekking op heeft

Eerste unielijst

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Waarnemingen uit Utrecht
Terrestrische planten		
<i>Pueraria montana</i> var. <i>lobata</i>	Kudzu	Niet bekend uit de provincie Utrecht. Nederlandse klimaat vooralsnog niet geschikt voor vestiging van deze soort.
<i>Lysichiton americanus</i>	Moeraslantaarn	Bekend uit de provincie Utrecht.
<i>Parthenium hysterophorus</i>		Niet bekend uit de provincie Utrecht. Nederlandse klimaat vooralsnog niet geschikt voor vestiging van deze soort.
<i>Persicaria perfoliata</i>		Niet bekend uit de provincie Utrecht. Nederlandse klimaat vooralsnog niet geschikt voor vestiging van deze soort.
<i>Heracleum persicum</i>	Perzische berenklaauw	Niet bekend uit de provincie Utrecht.
<i>Heracleum sosnowskyi</i>	Sosnowsky's berenklaauw	Niet bekend uit de provincie Utrecht.
<i>Baccharis halimifolia</i>	Struikaster	Niet bekend uit de provincie Utrecht.
Waterplanten		
<i>(Hydrocotyle ranunculoides)</i>	Grote waternavel	Verspreid in de provincie Utrecht.
<i>(Ludwigia peploides)</i>	Kleine waterteunisbloem	Op enkele plaatsen waargenomen.
<i>(Myriophyllum aquaticum)</i>	Parelvederkruid	Verspreid in de provincie Utrecht.
<i>(Lagarosiphon major)</i>	Verspreidbladige waterpest	Op enkele plaatsen waargenomen.
<i>(Eichhornia crassipes)</i>	Waterhyacint	In de zomermaanden zijn er verspreid over de provincie Utrecht meldingen. Vestiging niet; het Nederlandse klimaat vooralsnog niet geschikt voor vestiging van deze soort..
<i>(Ludwigia grandiflora)</i>	Waterteunisbloem	Verspreid in de provincie

		Utrecht.
<i>(Cabomba caroliniana)</i>	Waterwaaier	Verspreid in de provincie Utrecht.
Zoogdieren		
<i>(Sciurus niger)</i>	Amerikaanse voseekhoorn	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht.
<i>(Myocastor coypus)</i>	Beverrat	Enkele locaties met waarnemingen in de provincie Utrecht.
<i>(Sciurus carolinensis)</i>	Grijze eekhoorn	Er is in Nederland geen gevestigde populatie bekend. Uit Utrecht zijn enkele incidentele waarnemingen gemeld.
<i>(Herpestes javanicus)</i>	Indische mangoeste	Voor zover bekend komt deze soort niet voor in Nederland. Het klimaat in ons land lijkt te nat (en koud) voor vestiging van de Indische mangoest.
<i>(Muntiacus reevesi)</i>	Muntjak	Er zijn meldingen uit Nederland bekend, maar er zijn geen bewijzen van vestiging. Uit de provincie Utrecht geen meldingen bekend.
<i>(Callosciurus erythraeus)</i>	Pallas' eekhoorn	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht.
<i>(Nasua nasua)</i>	Rode neusbeer	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht. In Europa lijkt alleen het mediterrane klimaat geschikt voor vestiging van de rode neusbeer.
<i>(Tamias sibiricus)</i>	Siberische grondeekhoorn	Een incidenteel geval waarvan het aannemelijk is dat het vrijgekomen gehouden dieren betreft.
<i>Procyon lotor</i>	Wasbeer	Incidentele gevallen waarvan het aannemelijk is dat het vrijgekomen gehouden dieren betreft.
Vogels		
<i>Threskiornis aethiopicus</i>	Heilige ibis	Waarnemingen hebben waarschijnlijk betrekking op zwervende exemplaren.
<i>Corvus splendens</i>	Huiskraai	In Nederland komt alleen een gevestigde populatie

		voor in Hoek van Holland. In Utrecht enkele waarnemingen in het stedelijk gebied.
<i>Oxyura jamaicensis</i>	Rosse stekelstaart	In Utrecht enkele waarnemingen per jaar. Kan bestreden worden op basis van provinciale aanwijzing.
Reptielen/amfibieën		
<i>Rana catesbeiana</i>	Amerikaanse brulkikker	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht.
<i>Trachemys scripta scripta</i>	Geelbuikschildpad	Verspreid in de provincie Utrecht.
<i>Trachemys scripta troostii</i>	Geelwangschildpad	Verspreid in de provincie Utrecht.
<i>Trachemys scripta elegans</i>	Roodwangschildpad	Verspreid in de provincie Utrecht.
Invertebraten		
<i>Vespa velutina</i>	Aziatische hoornaar	Komt nog niet in Nederland voor.
Zoetwater invertebraten		
<i>Pacifastacus leniusculus</i>	Californische rivierkreeft	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht.
<i>Eriocheir sinensis</i>	Chinese wolhandkrab	Verspreid in de provincie Utrecht langs Nederrijn en Lek.
<i>(Orconectus virilis)</i>	Geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft	Verspreid in de provincie Utrecht.
<i>(Orconectus limosus)</i>	Gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	Verspreid in de provincie Utrecht.
<i>(Procambarus fallax f. virginialis.)</i>	Marmerkreeft	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht.
<i>(Procambarus clarkii)</i>	Rode Amerikaanse rivierkreeft	Verspreid in het noordwesten van de provincie Utrecht.
Vissen		
<i>(Percottus glenii)</i>	Amoergrondel	Komt nog niet in Nederland voor.
<i>(Pseudorasbora parva)</i>	Blauwband	Verspreid in de provincie Utrecht, vooral in het rivierengebied.

Aanvullingen juni 2017 (Tweede Unielijst)

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Waarnemingen uit Utrecht
<i>Alopochen aegyptiacus</i>	Nijlgans	Algemeen in de provincie Utrecht. Kan bestreden worden op basis van provinciale aanwijzing.
<i>Nyctereutes procyonoides</i>	Marterhond of wasbeer-hond	Incidentele gevallen waarvan het aannemelijk is dat het vrijgekomen gehouden dieren betreft.
<i>Ondatra zibethicus</i>	Muskusrat of bisamrat	Algemeen in de provincie Utrecht. Kan bestreden worden op basis van provinciale aanwijzing.
<i>Alternanthera philoxeroides</i>	Alligator weed	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht. Mogelijk is het Nederlandse klimaat vooralsnog niet geschikt voor vestiging van deze soort.
<i>Microstegium vimineum</i>	Japans steltgras	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht.
<i>Asclepias syriaca</i>	Zijdeplant	Enkele waarnemingen uit de provincie Utrecht bekend. Meldingen mogelijk uit tuinen.
<i>Gunnera tinctoria</i>	Mammoetblad	Enkele waarnemingen uit de provincie Utrecht bekend. Meldingen mogelijk uit tuinen.
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	Reuzenberenklauw	Algemeen in de provincie Utrecht.
<i>Impatiens glandulifera</i>	Reuzenbalsemien	Algemeen in de provincie Utrecht
<i>Elodea nuttallii</i>	Smalle waterpest	Algemeen in de provincie Utrecht
<i>Myriophyllum heterophyllum</i>	Ongelijkbladig vederkruid	Enkele waarnemingen uit de provincie Utrecht bekend.
<i>Pennisetum setaceum</i>	Lampenpoetsersgras	Geen waarnemingen bekend uit de provincie Utrecht.